

RAPORT KOŃCOWY

Z REALIZACJI PROGRAMU POLITYKI ZDROWOTNEJ

Data wpływu :

Sygn. akt:

wypełnia Agencja Oceny Technologii Medycznych
i Taryfikacji

<p>Powiat Kartuski ul. Dworcowa 1, 83-300 Kartuzy oznaczenie podmiotu składającego raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej</p>	<h3>Raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej</h3>
Nazwa programu polityki zdrowotnej:	„Program profilaktyki zakażeń HCV dla mieszkańców powiatu kartuskiego na lata 2020-2022”
Przewidziany w programie polityki zdrowotnej okres jego realizacji: 2020-2022 rok	Faktyczny okres realizacji programu polityki zdrowotnej: 2021-2022 rok
Opis sposobu osiągnięcia celów programu polityki zdrowotnej: ¹⁾	
<p>Cel główny programu: „Wykrycie skali zakażeń HCV poprzez wykonywanie badań przesiewowych na obecność wirusa HCV oraz edukacja mieszkańców powiatu kartuskiego w zakresie zapobiegania tym zakażeniom” został osiągnięty. Cel został zrealizowany poprzez wykonywanie badań diagnostycznych krwi na obecność przeciwciał anti-HCV oraz przeprowadzenie kampanii edukacyjnej w roku 2021 i 2022. Dzięki wykonanym badaniom udało się ustalić wstępną skalę zakażenia tym wirusem wśród mieszkańców powiatu kartuskiego.</p> <p>W 2020 r. Zarząd Powiatu Kartuskiego dwukrotnie ogłosił konkurs na wybór realizatora „Programu profilaktyki zakażeń HCV dla mieszkańców powiatu kartuskiego na lata 2020-2022” – część diagnostyczna. W pierwszym konkursie nie została złożona żadna oferta, a na drugi konkurs wpłynęła tylko jedna oferta, która nie spełniła wymogów formalnych. W związku z brakiem realizatora badań w roku 2020, realizacja programu rozpoczęła się dopiero w roku 2021.</p> <p>W ramach realizowanego programu w latach 2021-2022 w trzech punktach pobrań Diagnostyki Spółka Akcyjna znajdujących się na terenie powiatu kartuskiego: w Kartuzach, Żukowie i Sierakowicach dla osób zameldowanych na terenie powiatu kartuskiego w wieku 18-65 lat z grupy ryzyka były wykonywane badania diagnostyczne krwi na obecność przeciwciał anti-HCV. Badania w ramach programu zostały wykonane u 1 545 osób. W celu zbadania stanu wiedzy mieszkańców powiatu kartuskiego na temat zakażenia wirusem HCV na stronie internetowej Powiatu Kartuskiego została zamieszczona anonimowa ankieta on-line. Ankiety wypełniło 4 601 osób.</p> <p>Cele szczegółowe programu:</p> <p>„1) Edukacja społeczności lokalnej w zakresie zapobiegania zakażeniom wirusem HCV i jego odległym następstwem przez popularyzację właściwych nawyków ograniczających transmisję wirusa” – cel został osiągnięty i był realizowany w 2021 i 2022 r. przez dystrybucję ulotek edukacyjnych przede wszystkim w ośrodkach zdrowia, gminnych ośrodkach pomocy społecznej, wśród organizacji pozarządowych działających w zakresie profilaktyki zdrowotnej, salonach: kosmetycznych, fryzjerskich i odnowy biologicznej, studio tatuaży (tylko w 2021 r.) i szkołach ponadpodstawowych na terenie powiatu kartuskiego. Ulotkę także otrzymały osoby, które zgłosiły się na badanie przesiewowe. Ze względu na brak realizatora programu w 2020 r., kampania edukacyjna nie była prowadzona.</p> <p>„2) Wzrost poziomu wiedzy lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej i lekarzy ginekologów na temat wirusowego zapalenia wątroby typu C oraz ich roli w edukacji i zachęcaniu pacjentów do wczesnego wykrywania obecności wirusa oraz objęcia opieką osób zakażonych wirusem HCV” – cel nie został osiągnięty ze względu na małe zainteresowanie szkoleniem w 2021 i 2022 r. W 2021 r. wpłynęło tylko jedno zgłoszenie, a w 2022 r. nie zgłosił się żaden lekarz. W 2020 r. ze względu na brak realizatora programu, szkolenie nie zostało zorganizowane. W związku z tym nie odbyło się żadne szkolenie. Szacuje się, że na terenie powiatu kartuskiego liczba lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej i lekarzy ginekologów wynosi około 80.</p> <p>„3) Wzrost poziomu wiedzy pracowników salonów: kosmetycznych, fryzjerskich i odnowy biologicznej oraz studio tatuaży dotyczącej sposobów zakażenia wirusem HCV i jego następstwem oraz przeciwdziałania zakażeniom – cel został osiągnięty. Był realizowany w 2021 r. W wykładzie uczestniczyło 5 osób. W 2020 r. ze względu na brak realizatora programu, wykład nie został zorganizowany. W 2022 r. wykład został odwołany ze względu na to, że wpłynęły tylko dwa zgłoszenia (jedno po upływie terminu przesyłania zgłoszeń). Szacuje się, że na terenie powiatu kartuskiego tego typu salonów jest około 200.</p> <p>„4) Identyfikacja osób zakażonych wirusem HCV oraz wymagających leczenia przeciwwirusowego przez wykonanie badań na obecność przeciwciał wirusa HCV w surowicy krwi” – cel został osiągnięty i był realizowany w 2021 r. oraz 2022 r. za pomocą przeprowadzenia badań diagnostycznych na obecność przeciwciał anti-HCV. Spośród osób, u których wykonano badanie 9 uczestników programu miało wynik dodatni, co stanowi 0,58% wszystkich przebadanych osób. W 2020 r. ze względu na brak realizatora programu badania nie były wykonywane.</p> <p>„5) Kierowanie osób zakażonych wirusem HCV przez lekarzy POZ do dalszej diagnozy i leczenia oraz edukacja tych osób w kierunku prewencji dalszego przenoszenia wirusa” – cel został osiągnięty i był realizowany w 2021 r. i 2022 r. W celu sprawnego kierowania pacjentów na dalsze leczenie wszyscy lekarze POZ z powiatu kartuskiego zostali poinformowani o realizacji programu przez Powiat Kartuski i otrzymali prośbę od Starosty Kartuskiego o objęcie szczególną opieką uczestników programu, u których wykryto pozytywny wynik testu anti-HCV oraz umożliwienie przeprowadzenia dalszej diagnozy i ewentualnego leczenia. W 2020 r. ze względu na brak realizatora programu badania nie były wykonywane.</p>	

Charakterystyka interwencji realizowanych w ramach programu polityki zdrowotnej:²⁾

- 1) Dystrybucja i rozpowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych (plakatów i ulotek) zawierających informacje na temat możliwości skorzystania z badań w ramach programu, źródeł zakażeń wirusem HCV, skutków zakażenia i przebiegu choroby, korzyści płynących z wczesnego wykrycia zakażenia HCV i rozpoczęcia leczenia, a także dotyczące profilaktyki zdrowotnej w tym zakresie; treść ulotki została skonsultowana ze specjalistą chorób zakaźnych,
- 2) Przeprowadzenie jednego wykładu dla pracowników salonów: kosmetycznych, fryzjerskich i odnowy biologicznej oraz studio tatuażu,
- 3) Realizacja badań przesiewowych na obecność przeciwciał anti-HCV przez Diagnostykę Spółka Akcyjna – podmiot leczniczy, który został wyłoniony w drodze konkursu ofert na wybór realizatora programu – część diagnostyczna. Osoby, które uzyskały wynik dodatni otrzymały od realizatora programu zalecenie wykonania powtórnego badania krwi na obecność przeciwciał anti-HCV w ramach programu. Natomiast w przypadku osób, które nie chciały wykonać powtórnego badania, to już po pierwszym badaniu były kierowane przez realizatora programu do lekarza POZ w celu dalszego leczenia i wykonania następnych badań. Lekarze POZ z ośrodków zdrowia z terenu powiatu kartuskiego zostali poinformowani przez Powiat Kartuski o realizacji programu oraz otrzymali prośbę od Starosty Kartuskiego o objęcie szczególną opieką uczestników programu, którzy otrzymali dodatni wynik badania oraz umożliwienie przeprowadzenia dalszej diagnozy i ewentualnego leczenia.

Wyniki monitorowania i ewaluacji programu polityki zdrowotnej:³⁾

Z badań wykonywanych w ramach programu na obecność przeciwciał anti-HCV w latach 2021-2022 skorzystało łącznie 1 545 osób, w tym w roku: 2021 – 694 osoby i 2022 – 851 osób. Spośród osób, u których wykonano badanie 9 uczestników programu miało wynik dodatni. W 2022 r. jedna osoba nie została zakwalifikowana do udziału w programie ze względu na wiek – 67 lat. Program był skierowany do osób w wieku 18-65 lat.

Uczestnicy programu mieli możliwość dokonania oceny jakości wykonanego badania za pośrednictwem ankiety, którą otrzymywali od realizatora programu w punktach pobrań po przeprowadzonym badaniu. W latach 2021-2022 zostało wypełnionych przez uczestników programu łącznie 1 536 ankiet oceny jakości wykonanych badań, z tego w: 2021 r. – 692 ankiety, 2022 r. – 844 ankiety. Wszystkie ankiety oceny jakości wykonanych badań zostały przeanalizowane przez pracownika Wydziału Zdrowia, Bezpieczeństwa i Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Starostwa Powiatowego w Kartuzach. Uczestnicy programu w 100% pozytywnie ocenili przeprowadzone badania, nie zgłosili żadnych uwag.

W roku 2021 i 2022 zostało wydrukowanych po 2 000 sztuk ulotek i 100 sztuk plakatów zawierających informacje na temat możliwości skorzystania z badań w ramach programu, źródeł zakażeń wirusem HCV, skutków zakażenia i przebiegu choroby, korzyści płynących z wczesnego wykrycia zakażenia HCV i rozpoczęcia leczenia oraz dotyczące profilaktyki zdrowotnej w tym zakresie. Ponadto w każdym z wyżej wymienionych roku zostały opublikowane w lokalnej prasie artykuły na temat zakażenia wirusem HCV. Przeprowadzone działania informacyjno-edukacyjne przyczyniły się do wzrostu świadomości i wiedzy mieszkańców powiatu kartuskiego dotyczącej zapobieganiu zakażeniu wirusem HCV i jego odległym następstwom, a to mogło przyczynić się do zmniejszenia liczby zakażeń i zachorowalności spowodowanej zakażeniem.

Na cały okres realizacji programu na stronie internetowej Powiatu Kartuskiego została zamieszczona anonimowa ankieta on-line pozwalająca zbadać stan wiedzy mieszkańców powiatu kartuskiego na temat zakażenia wirusem HCV. Ankiety wypełniło łącznie 4 601 osób. Większość odpowiedzi została udzielona błędnie. Pytania dotyczyły:

- a) choroby, którą wywołuje wirus HCV,
- b) organu, który „atakuje” wirus HCV,
- c) sposobu w jaki może dojść do zakażenia wirusem HCV,
- d) sytuacji w jakich można się zakazić HCV,
- e) sposobu w jaki można się zbadać czy jest się zakażonym wirusem HCV.

W dniu 25 listopada 2021 r. w formie on-line został przeprowadzony wykład dedykowany pracownikom salonów: kosmetycznych, fryzjerskich i odnowy biologicznej oraz studio tatuażu na temat sposobów zakażenia wirusem HCV i jego następstwem oraz przeciwdziałania zakażeniu. Wykład został przeprowadzony przez pracownika Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kartuzach oraz specjalistę chorób zakaźnych. W wykładzie wzięło udział 5 osób. Wykład zakończył się zadeklarowaniem przez uczestników spotkania realizacji założeń programu i zobowiązaniem do dystrybucji ulotek edukacyjnych na temat zakażenia wirusem HCV, które zostały opracowane w ramach programu. Dzięki przeprowadzonemu wykładowi w gabinetach kosmetycznych, fryzjerskich i odnowy biologicznej oraz studio tatuażu na terenie powiatu kartuskiego będą stosowane bezpieczne procedury uniemożliwiające wystąpienie zakażenia wirusem HCV. Na dzień 24 listopada 2022 r. również był planowany ten sam wykład. Spotkanie zostało odwołane ze względu na to, że wpłynęły tylko dwa zgłoszenia (jedno po upływie terminu przysyłania zgłoszeń).

Na dzień 25 listopada 2021 r. było planowane szkolenie dla lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej i lekarzy ginekologów na temat wirusowego zapalenia wątroby typu C, roli lekarzy w edukacji i zachęcaniu pacjentów do wczesnego wykrywania obecności wirusa oraz objęcia opieką osób zakażonych wirusem HCV. Na szkolenie wpłynęło tylko jedno zgłoszenie, więc zostało ono odwołane. W dniu 24 listopada 2022 r. również było planowane to samo szkolenie. Ze względu na to, że nie wpłynęło żadne zgłoszenie, szkolenie zostało odwołane.

Przeprowadzone badania przesiewowe w zakresie zakażenia wirusem HCV pozwoliły ustalić wstępną skalę zakażenia tym wirusem w powiecie kartuskim oraz podjąć działania zapobiegawcze w sprawie dalszej transmisji wirusa. Z otrzymanych dodatnich wyników badań można wywnioskować, że skala zakażenia wirusem HCV w powiecie kartuskim wynosi 0,58%.

¹⁾ Należy opisać, czy założony cel główny oraz cele szczegółowe zostały osiągnięte oraz w jakim stopniu nastąpiła realizacja poszczególnych celów ze wskazaniem przyczyn, dla których niemożliwa była ewentualna pełna realizacja. Opis stopnia realizacji celów powinien uwzględniać informacje na temat wartości mierników efektywności realizacji programu polityki zdrowotnej.

²⁾ Należy wymienić wszystkie wdrożone interwencje w danej populacji docelowej programu polityki zdrowotnej.

³⁾ W zakresie monitorowania, w przypadku programów polityki zdrowotnej, których realizację rozpoczęto w dniu 30 listopada 2017 r. lub po tym dniu, należy wskazać liczbę osób zakwalifikowanych do udziału w programie polityki zdrowotnej, a także liczbę osób, które nie zostały objęte działaniami programu polityki zdrowotnej z przyczyn zdrowotnych lub z innych powodów (ze wskazaniem tych powodów), liczbę osób, które z własnej woli zrezygnowały w trakcie realizacji programu polityki zdrowotnej. W przypadku programów, których realizację rozpoczęto przed dniem 30 listopada 2017 r., dane wskazane w zdaniu poprzedzającym należy podać, o ile są dostępne. Należy

opisać wyniki przeprowadzonej oceny jakości, w tym przedstawić zbiorcze wyniki, np. wyrażony w procentach stosunek opinii pozytywnych do wszystkich wypełnionych przez uczestników programu polityki zdrowotnej ankiet satysfakcji z udziału w programie polityki zdrowotnej. W przypadku programów polityki zdrowotnej, dla których okres realizacji został określony na czas dłuższy niż jeden rok, powinno się przedstawić wyniki monitorowania z podziałem na poszczególne lata realizacji.

W zakresie ewaluacji należy ustosunkować się do efektów zdrowotnych uzyskanych i utrzymujących się po zakończeniu programu polityki zdrowotnej, m. in. na podstawie wcześniej określonych mierników efektywności odpowiadających celom programu polityki zdrowotnej.

W zależności od charakteru programu polityki zdrowotnej należy przedstawić rezultaty możliwe do oceny w momencie składania raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej (krótko- i długoterminowe).

Koszty realizacji programu polityki zdrowotnej: ⁴⁾		
Rok realizacji programu polityki zdrowotnej: 2021		
Zródło finansowania ⁵⁾	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
1. Budżet Powiatu Kartuskiego	18 786,95 zł	0,00 zł
Koszty realizacji programu polityki zdrowotnej: ⁴⁾		
Rok realizacji programu polityki zdrowotnej: 2022		
Zródło finansowania ⁵⁾	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
1. Budżet Powiatu Kartuskiego	13 510,08 zł	0,00 zł
2. Pomorski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia	6 500,74 zł	0,00 zł
Cały okres realizacji programu polityki zdrowotnej		
Zródło finansowania ⁵⁾	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
1. Budżet Powiatu Kartuskiego	32 297,03 zł	0,00 zł
2. Pomorski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia	6 500,74 zł	0,00 zł
Koszty jednostkowe realizacji programu polityki zdrowotnej: ⁶⁾ 19,99 zł		
Informacje o problemach, które wystąpiły w trakcie realizacji programu polityki zdrowotnej: ^{5),7)}	Opis podjętych działań modyfikujących: ⁸⁾	
Problem 1: Problem ze znalezieniem realizatora programu.	Działanie modyfikujące: Ponowne ogłoszenie konkursu ofert na wybór realizatora programu, zachęcanie podmiotów leczniczych z terenu powiatu kartuskiego do złożenia oferty w konkursie na realizatora programu.	
Problem 2: Brak chętnych lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej na szkolenie w 2021 r. i 2022 r. oraz lekarzy ginekologów na szkolenie w 2022 r. na temat wirusowego zapalenia wątroby typu C i roli lekarzy w edukacji oraz zachęcaniu pacjentów do wczesnego wykrywania obecności wirusa i objęcia opieką osób zakażonych wirusem HCV. Mała liczba zgłoszeń na wykład w 2022 r. dla pracowników salonów: kosmetycznych, fryzjerskich i odnowy biologicznej oraz studio tatuaży dotyczący sposobów zakażenia wirusem HCV i jego następstw oraz przeciwdziałaniu zakażeniom.	Działanie modyfikujące: Nie podejmowano.	
Kartuzy Miejscowość	18.01.2023 r. Data sporządzenia raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej	INSPEKTOR <i>Natalia Litwin</i> oznaczenie i podpis osoby sporządzającej raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej: ⁹⁾ w/z STAROSTY
	18.01.2023 r. Data akceptacji raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej	<i>Piotr Fikus</i> WICESZAROSTA oznaczenie i podpis osoby akceptującej raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej: ⁹⁾

⁴⁾ W przypadku realizacji programu polityki zdrowotnej w raporcie końcowym z realizacji programu polityki zdrowotnej należy przedstawić informację dla każdego kalendarzowego roku realizacji programu polityki zdrowotnej.

- ⁵⁾ Odpowiednio rozszerzyć w przypadku większej liczby źródeł finansowania albo problemów.
- ⁶⁾ Należy przedstawić poniesione koszty jednostkowe w przeliczeniu na pojedynczego uczestnika programu polityki zdrowotnej, tam gdzie każdemu oferowany był dokładnie ten sam zakres interwencji. W programach złożonych, zakładających wieloetapowość interwencji, należy przedstawić koszty w rozbiciu na poszczególne świadczenia zdrowotne, które oferowane były w ramach programu polityki zdrowotnej.
- ⁷⁾ Należy opisać trudności, które zostały zweryfikowane w trakcie realizacji programu polityki zdrowotnej oraz sposoby, w jaki zostały rozwiązane. Należy opisać krytyczne aspekty, przez które planowane interwencje w ramach programu polityki zdrowotnej lub część tych interwencji nie mogły być zrealizowane.
- ⁸⁾ Wypełnić odpowiednio albo wpisać „*nie podejmowano*”.
- ⁹⁾ Oznaczenie powinno zawierać imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe.